

мандування виходить, що по-
ремога над більшовиками в
фронти в горах Грамис ще в
означас закінчення больш
виських безпорядків в ці
країні. Виявляється, що бол-
шевицькі недобитки, які вті-
ли до Албанії, тепер підір-
плі новими „інтернаціона-
ними” силами продовжують
прократатися через кордон
Албанії до Греції, відкрива-
чі нові фронти в поодинокі
районах.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРИОДИКА:	SUBSCRIPTION RATES:
Ha рік \$7.00	One year \$7.00
Ha рік \$3.75	Six months \$3.75
Ha рік \$2.00	Three months \$2.00

В Джерсі Ситі і закордоном:	Foreign and Jersey City Rates:
Ha рік \$10.00	One year \$10.00
Ha рік \$5.25	Six months \$5.25
Ha рік \$2.75	Three months \$2.75

Число з поведінкою (англійською мовою):	Monday's Issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):
Ha рік \$2.50	One year \$2.50
Ha рік \$1.50	Six months \$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y.
BYant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВЕЛИКОЇ ШКОДИ ТАКИ НЕ БУЛО!

Робітничий рух в Америці має мас за собою довгу історію важкої боротьби, отриманої не тільки з тюрмами, але й з втраченою людською життям. Це відомий факт. Та, беручи під увагу теперішні часи, є теж фактом, що робітництво, організоване в юніях, стало великою силою, якої вагу відчувають на різних ділянках суспільного життя. Це вважаємо, за поступ, яким треба радіти. Знов робітництво треба тепер далі здобувати ще більшу силу та використовувати її для поліпшення життєвого стандарту всього працюючого загалу.

Однак з більшою силою і більшим впливом на громадське життя, приходять теж і більша відповідальність за це, що діється в цьому житті, особливо тоді, коли в цьому чи другому випадку заважає голос організованого робітництва, як це буває, наприклад, у страйках. А що за страйками не було останніми роками все в порядку, річ нам усім відома, бо ж були такі страйки, проти яких пішов загальний громадянський страйк. Ці страйки не викликували робітників, але амбітні диктатори, що розпанилилися у проводі юній, чи комуністичні агенти, що позаймали визначні становища та вживали робітничих юній для здійснювання політики Клемля. В таких обставинах зродився в конгресі 22 серпня 1947 року закон Тефта-Гартлія.

Проти цього закону пішла гостра кампанія як „протиробітничого“. Як відомо теж і президент Труман заявився проти нього, хоч, правду кажучи, зробив це більше з політично-партійного інтересу, ніж з інших причин. Ми були ці думки, що закон цей має багато несприятливостей і тому найкраще виглядає, як він буде виглядати в практиці. Бо, якщо він буде дійсно „протиробітничим“, то цілком певно не вдержиться, а буде змінений новим конгресом. Коли ж він тільки придасть буту робітничих диктаторів та спинить розкладову працю комуністичних агентів, то шкоди з цього не буде ні для робітництва, ні для загалу, а навпаки, буде ще й користь.

Минув рік від часу закінчення закону Тефта-Гартлія і можна виробити собі деяку думку про нього вже на підставі практики. Однак зауважимо, що це не було часу вивідати усю правду, себто пізнати до чого цей закон міг би бути адекватний та яку міг би нанести дієсну шкоду робітництву. Проте, об'єктивно судячи, треба ствердити, що покищо не сталося нічого такого, що можна би вважати „протиробітничим“, себто таким, що іде проти робітничих інтересів. Кожний юній робітник має тепер нагоду переконатися, чи його юнія дійсно потерпіла через цей закон та чи через нього наступило більше загострення відносин між робітництвом і прадавцями, зокрема, чи він був перешкодою в змаганні до поліпшення заробітної платні.

Нам здається, що закон Тефта-Гартлія, не вважаючи на його недомогання, заставив таки юній й прадавців до більшій кооперації в розв'язуванні проблем, які їх обходять. Що так було, пізнати хоч би по тім, що страйків було менше, ніж давніми роками. Нема отже зла, з якого не можна б витягнути доброї науки. Може таким „злом“ стане і закон Тефта-Гартлія.

Рятують культурну установу самі робітники

Від місяця появляються в пресі міста Нью Йорку вісті, що управа Метрополитен Опері не відкриває найближчого осінньо-зимового сезону опери з причини великих видатків на робітників. До того ще причиняється несприятливий з минулого сезону довг у висоті щось \$220,000.

Америка — край бильонів. На порятунок закордонних країн, знищених недавньою війною, американський уряд вислав майже в дарунок \$30,000,000,000. У тому самому часі

єдина в Злучених Державах Метрополитен Опера Компані не може втриматися і управа рішила не відкривати наступного сезону. Правда, опера це приватне підприємство, втримуване багатіями з околиці Нью Йорку. З фінансової точки це люксове підприємство. Однак інакше представиться справа, коли взяти оперу не як фінансове підприємство, а як установу, яка повинна бути серед широких мас подібне зрозуміння, яке найшли університети, колегії, високі наукові заведення або й технічні установи. Правда, опера не дає загальної безпосередньої користі, подібної до користей, які дають школи й наукові установи. Однак на дальшу мету, опера це такий культурний та виховний чинник, який повинен стати предметом журби якнайширших народних мас.

Треба пригадати, що головні артисти Метрополитен Опері не були виплекані в Америці. Вони зійшли сюди з Європи і з цілого світу і давали американцям готовий показ своєї довголітньої науки й практики. Давніші американські мільйонери вважали своїм обов'язком давати належну плату артистам і опера втримувалася з року на рік без перешкод. Зуб часу винищує багаті історичні американські роди. На їх місці приходять нові люди, які доробилися маєтку в часі війни, або різними спекуляціями. Але в доробківців нема родової культури, вони не унаслідили обов'язку плекання мистецтва й науки по своїх предках. Крім доробківців розбагатіли ще робітничі юнії, які докищо не мають розуміння, що попри фінансові надбавки треба їм збагачувати своїх членів культурою. Коли б у старинному культурному історію було транзитом таке, як трапилося з оперою в Нью Йорку, нема сумніву, що ремісничі організації — тодішні цехи — кинулись би на рятунок загроженої культурної установи. Тому треба радіти, що подібне діється тепер і в

Америці. Ми свідками, як робітничі юнії, зг. їх члени, які виконують роботи в Метрополитен Опері, переймають частину тягару на себе і в такий спосіб підтримують традиційну культурну установу та уможливають її далі існування. Тому юніям, які рішилися на важливий крок — об'єднати жадання збільшення зарплати на те тільки, щоб втримати цю культурну установу належить справжнє признание.

Таким чином врятовано вистави Метрополитен Опері в Нью Йорку і на цей сезон, а за врятувати це треба в першу чергу робітничим юніям, що відступили від своїх слухних домагань підвищити платні та інших. Отся подія заставляє нас сказати дещо на тему українського мистецького життя, зокрема театального.

Український театр відіграв велику роль теж і в Америці, коли іде про освідомлення нашого робітника, про його зацікавлення суспільними справами, мистецтвом, співом, музикою. Аматорські вистави були йому 50 чи 60 років для наших емігрантів надзвичайним явищем. Хоч яке це було аматорське, а проте була і в тих виставах і концертах якась глибока сила, головню завдяки чарам української пісні, яка хапала за душу навіть у своїй примітивній формі не тільки старе, але й молоде, тут рождало покоління.

Згодом піднялась наша культура, піднявся мистецький урвень концертів і вистав. Ми стали свідками, коли українська пісня лунала з найбільших сцен найбільших американських міст і збирала найбільші призначення. Ми зачали виступати теж і з операми, тут і там вдатними. По першій світовій війні прибуло до Америки чимале число знаменитих українських артистів і співаків, а теж і композиторів, і так зачалась „золота“ доба в порівнянні з тим, що було давніше. Теж і сама тут роджена молодь взялась за оригінальні вистави, зокрема по другій світовій війні, що теж були вдатними і наглядно виявили, що є в нас таланти і є можливості для поширення цієї мистецької діяльності.

Одним словом є тепер дані на те, щоб не тільки продовжувати українське театральне мистецтво, але й вивести його на далеко вищий шабел. Чи не однією перешкодою у здійснюванні цього є — брак гроша. Теж і українське мистецтво в Америці, українська музика і пісня, потребу-

ють меденатів. Без них гріб буде виставляти українські опери, відіграти українські симфонії, ні навіть не буде можна створити добру українську театральну групу. Таким чином може стати в нас тільки — сіра маса, наше робітництво, наш загаль. Теж і мистецькі справи мусять стати турботою не тільки одних, але цілого нашого загалу, що любить українську пісню, що домагається українською культурою і українським словом. Як врятували вистави Метрополитен Опері робітники своїми жертвами, так треба українським загально уможливити жертвами українські симфонічні концерти, опери, чи український театр, коли все це має бути поставлене на високому мистецькому уровні.

Теж і над тим треба нам застановитися і шукати засобів, щоб і це здійснити.

Микола Чубатий.

Українські культурні установи в Німеччині загрожені

В західних окупаційних зонах Німеччини, де перебуває подавляюча більшість української еміграції перевели реформу валюти. Величезна маса старих марок, які назбиралися в руках населення та принагідних мешканців Німеччини, втратили вартість. До якого ступня старі марки втратили вартість ще не усталено, до сього, що старі гроші мали бути здепоновані, а нових видали на кожну людину по 20 а потім по 40 марок, себто так мало, що населення Німеччини відразу почуло катастрофальний брак готівки.

Валютна реформа коначна, коли господарське життя Німеччини має стати на власні ноги. Однак перехідний стан став важким для постійного населення Німеччини, дуже важким для тимчасових мешканців, а вже прямо катастрофальним для українських культурних установ. Постійні мешканці Німеччини можуть тепер братися за працю на своїх варстатах та так здобувати собі прожиток. Тимчасові мешканці Німеччини важко це зробити, бо рук до праці досить, а варстатів праці небагато. Тому в першу чергу німці дістають працю, а скитальці не мають вигляду на якийсь заробіток.

В крайньому положенні є ще скитальці, що перебувають в таборах, але скитальці, що жили поза таборами, найшлися в дуже важких матеріальних обставинах. Як вже свого часу згадувалося, поза таборами живуть у значній більшості українські інтелектуали. Робили вони це прямо тому, щоб мати змогу працювати, що в

юють меденатів. Без них гріб буде виставляти українські опери, відіграти українські симфонії, ні навіть не буде можна створити добру українську театральну групу. Таким чином може стати в нас тільки — сіра маса, наше робітництво, наш загаль. Теж і мистецькі справи мусять стати турботою не тільки одних, але цілого нашого загалу, що любить українську пісню, що домагається українською культурою і українським словом. Як врятували вистави Метрополитен Опері робітники своїми жертвами, так треба українським загально уможливити жертвами українські симфонічні концерти, опери, чи український театр, коли все це має бути поставлене на високому мистецькому уровні.

Теж і над тим треба нам застановитися і шукати засобів, щоб і це здійснити.

Гітлерівських таборах бараках є майже неможливе. Тепер, по валютній реформі, вони опинилися з одного боку без гроша та можливості зарібку, з другого без найкращіших середників прожитку, які мешканці таборів дістають безплатно. Дотепер роздобути певну кількість здевальованих марок було не так тяжко. За ці здевальовані марки було згладно легко купити найкращі середники до життя на так звані німецькі картки, бо ціни на продукти споживчі, що їх купувалося на картки, були законом утримувані на давній висоті, себто сталі. Роздобути щось дещо й поза скупими картковими приділами було можна на так звані чорні ринку і так якось жили. Та тепер продукти, приділявані на картки, дістали свою повну вартість за нові повноварті марки. Наслідком цього більше продуктів появилось на ринку, бо потаємна торгівля, на так звані чорні ринку, тепер нема вже ніякої рації, коли на явній ринку можна дістати за свої продукти повну вартість. Однак бути їх може той, хто має нові вартісні гроші і звідси незвичайно важке положення українських інтелектуалів, що жили поза таборами, а яким працювати тепер майже неможливо.

Голоси, що тепер приходять з Німеччини, однодушно кличуть до нас, американських українців, за допомогою і ми повинні дати тим найціннішим людям українського народу, що репрезентують збірну волю та збірні бажання української нації. На незвичайно важке положення тих людей повинні звернути нині увагу представництва Злученого Американського Комітету та Канадійського Фонду.

Та в це гірші положенні ніж поодинокі культурні діячі найшлися українські культурні установи, що досі в головній мірі спиралася на жертвенність самих таки скитальців. Нині за гроші в Німеччині важко, а серед наших виселенців їх так як немає. Тому зовсім спинився доплив якогонебудь гроша для українських установ. Відомо, що в Німеччині існують українські високі школи — в першу чергу Український Вільний Університет в Мюнхені. Ці високі школи мають сотки студентів, що там студіюють та беруть знання українського духовного наслідства від десятків професорів в кожній із тих шкіл. Високі українські школи стоять прямо перед повним зліквідуванням.

себто перед катастрофою. Брак гроша на найбільше примітивні платні для професорів та на найкращі потреби самої школи. Не дають допомоги американські українці, так прийдеться ці установи хіба звинувити на велику шкоду української культури, прогнаної з рідних земель.

Зокрема треба нам звернути увагу на піддержку Українського Вільного Університету в Мюнхені, нині — одинокого справді українського університету на світі. Український Вільний Університет, вже близько тридцять літ гідно репрезентує українське університетське шкільництво на еміграції. Це нині прямо одинокі Джерело, де може молода українська інтелігенція набувати знання про Україну в найширшому розумінні.

Тепер Український Вільний Університет в Мюнхені, доповнений новими високо вартісними силами зі східної України, міг би безпечно ставати до змагань з першим ліпшим університетом державного народу, коли би були фонди його матеріально розбудувати. Найважливіша річ кожної академічної школи, себто вчений професорський збір, існує в дуже достаточній кількості та якості. Вже дотепер Український Вільний Університет, покинувши давній свій осідок — Прагу, не міг розвинути вповні своїх високошкільних можливостей через брак гроша. Тепер йому, прямо загрожують закінчення. Тому негайна поміч коначна.

Та ще друга ділянка української культури понесла тепер болючий удар — це українська наука. Відомо, що на еміграції існує тепер кілька наукових організацій, з яких найважливіше та найстарше Наукове Товариство ім. Шевченка, що того року святкуватиме 75 літ свого існування. Невдано писав автор цих стрічок про видання і планувалося видання НТШ. Наукові видання такої установи, світової слави, як Наукове Товариство ім. Шевченка, це гідна репрезентация української культури перед вченим світом всіх народів. Та як тепер видавати наукові твори, коли друк сильно подорожів? Американські українці, які розуміють вагу НТШ мусять поспішити з допомогою українській науці своєю роллю виконати навіть серед найгірших обставин.

(Докінчення на стор. 4-тія).

**ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ
СТАВАЙТЕ СПІВЛА-
СНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЮ-
НОВОГО МАЄТКУ ЦЕЙ**

ІВАН КРАВЧЕНКО. Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і нечисленним жертвам комунізму — присвячу. Автор.

24)

В одному з самих перших засад будівлі комунізму, за теорією Карла Маркса, кладеться на давання можливості безпосередньому споживачеві, мати речі вжитку за їх власною собівартістю. Я вже відкидаю, тимчасово ту його теорію, де справа іде про те, що при комунізмові неповинно бути взагалі будь-якої собівартості речі — як такої, бо мірло вартості — гроші при комунізмові не можуть існувати, а з цього виникає, що мова про будьяку собівартість зайва.

Отже, здається, що влада „робітників і селян“, дбаючи

про свій робітничо-селянський добробут, повинна була в першу чергу подбати про себе, тобто про те, щоб наблизити до себе речі вжитку без так званої „додаткової вартості“, котра була знайдена в голові Карла Маркса, тої додаткової вартості, яка є причиною страйків, революцій і т.д. Навряд чи знайдеться в цьому світі хоч один такий дурень, який сам для себе підвищував би вартість речей вжитку, та ще на таку нечувану (42 тисячі відсотків) норму відсотків.

Цей один факт красномовно, на багато красномовніше

за московську пропаганду, каже про те, хто дійсно тримає в своїх руках владу „робітників і селян“ і як кремлівські авантюристи дбають про добробут мас.

З цього можна зробити висновки, як задалеко стоять кремлівські „батьки“ не тільки від інтересів своїх „дітей“, а взагалі далеко від теоретичного соціалізму, комунізму — бо ці доктрини, анормальні, протиприродні і уявляють собою тільки утопію — божевілля.

Повертаючись до 1933 року, тобто до теми, як рятували „уряд“ людей, від голодної смерті.

Отже, ті зі селян, які ще мали спочатку голодівки по продати, а таких селян було 15-20 відсотків, то вони несли в місто, продавали і купували хліб, який купити було значно легше, не дивлячись на те, що 2 кілограми в одні руки, ніж винести його з міста. А скільки разів міг селянин, по-

грабований революцією і колективізацією, обідраний, безгрошей, сходити в місто, щось продати і купити хліба?

Припустимо, що 6-10-15-20 разів. Це становило в найкращому випадку 400 кг. хліба. Візьмемо, що пересічна селянська родина має 6 душ. Без молока, товщу, ярини, круп, тільки на одному хлібові, — скільки людина з'їсть хліба за день?

Не менш 1 кг. Отже, родина вживала щомісячно 180 кг. хліба і безумовно відчувала голод. 400 кг. хліба такої родини могло вистачити на 3-4 місяці, а до нового врожаю 10 місяців.

Отже, смерть такої родини була неминуча. І смерть приходила. Вона заглядала в кожну хату, в кожну родину, ловила свої жертви на вулицях сіл і міст і на довгих шляхах — від сіл і міст — вона вартувала людину всього.

І вона збирала свій „вроджай“ в 1933 році, який стано-

вив близько 7 мільйонів душ синів і дочок України.

Наскільки урятував селян так званий „Торгсін“, який продавав тільки виключно на золото та чужинську валюту, важко сказати, але тих „щасливців“ була обмаль.

Коли я, проживши чверть століття там в тій мясорубці людини, у в'язниці народів — „СССР“, у в'язниці волі думки і рухів, ось тепер, перебираю в своїх спогадах весь жах старої, послидової інквізиції комунізмом народу, я сам себе запитую в рещті — рещт, який же час в совєтській днісності був найжахливішим? 1917 — 1921? 1922? 1929? 1930 р.р.? 1933 1934 р.р.? 1936? чи 1937 — 1938 рр.?

Приходжу до висновків, що нема окремих жахливих і найжахливіших часів в СССР! Є один жахливий жах. Не окремі роки, а всі — всі роки, дні, часи, хвилини і секунди, це одне загальне котування та

нищення — нищення людей, людства, що має місце в СССР, можна як світлі години, згадувати період непу, а рещта така трагічна, яку хіба можна висказати тільки словами нашого вельетна думки і душі: Т. Г. Шевченка —

планове нищення. З початку революції нищили все те, що становило „помилку французької революції“, потім, особливо на Україні, нищили всіх підряд „не візря на ліца“, пізніш по всьому СССР нищили непоманів, потім „куркулів“ і „підкуркулників“, потім „золотуха“, „кіровщина“, „троцькісти“, „шкідники“, „Сжовщина“ і т.д. і т.д.

Навіть самі слова: катування, знущання, рабство, інквізиція, нищення, розстріли, авантюра, грабіжники і т.д., які не в стані знати таке слово, яке можливо було б втілювати всі ті слова, яке докладно змогло б охопити собою всі ті звириділі, послидовні нищення та грабування обивателів моєї батьківщини, які починаючи з 1917 року, тягнуться через всі роки, через всі дні і ночі до сучасного моменту.

З тієї жахливої трагедії людства, що має місце в СССР, можна як світлі години, згадувати період непу, а рещта така трагічна, яку хіба можна висказати тільки словами нашого вельетна думки і душі: Т. Г. Шевченка —

І я не знаю, Чи так по світі волочусь, Бо вже не плачу і не сміюсь...

Коли я хочу, наприклад, дещо написати про 1937—38 рр., то мене починає гризти сумління, а чому я оминаю 1934 рік, часи „золотухи“, „кіровщини“ і інше?

Отже, про „золотуху“: Вона „золотуха“, бере свій початок з того часу, коли в Росії в перше пролунало „Вставай проклятий заклеймований“ тобто з початком революції і заєстоуванням: „Чорного ворона“ і Чека, „ім'я революції розстріляти“ реквізицією та конфіскацією.

(Дальше буде).

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ“.

З УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВНИХ СПРАВ

ОКРЕМА. ПРОВІНЦІЯ ОО. ВАСИЛІАН В АМЕРИЦІ.

У філадельфійській „Америці“ з 13. серпня знаходиться таке повідомлення:

„Довідаємося з авторитетного джерела, що Чин св. Василя Великого одержав від Апостольської Столиці одобрення організації окремої своєї провінції в Злучених Державах Америки. Як відомо, оо. Василіани мали досі одну провінцію на Канаді й Стейті. Прийшовши з Канади до Стейтів, вони за короткий час здобули гарні й поважні становища та створили свої обителі в Шикаго, в Нью-Йорку й Бінгемптоні, набули великі посілости в Глен Кові й Давсоні, створили свій новітній і вищий студії, поширили парафіяльну й місіюну працю так, що Апостольська Столиця переконалась, що оо. Василіани в Америці вже мають поважну основу на свою незалежну провінцію, а тим самим і на постійну працю в Америці.

„Цєю новою окремою провінцією буде адмініструвати тимчасово Впреп. о. Когут, ЧСВВ, що довгий час був у Римі й їздив по різних краях Європи, головню в цілях приміщення українських студентів по університетах західних країн. Був він у таких цілях в Іспанії, де приміщено 30 українських студентів; у Франції, в Бельгії, Ірландії, Англії та інших краях. За якийсь час американські оо. Василіани зберуться на свої Збори, на яких виберуть протоігумена своєї нової провінції. Досі протоігуменом усіх оо. Василіан у Канаді й Америці був Впреп. о. В. Баранник, якого осілок в Мондері, в Канаді.

„Недавно створено теж окрему провінцію оо. Василіан у Бразилії. Таким чином оо. Василіани матимуть тепер три окремі провінції по цей бік Атлантики: в Канаді, Злучених Державах Америки й Бразилії“.

В СПРАВІ ЗЛУКИ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ ДІЄЦІЗІЙ В АМЕРИЦІ.

Український Православний Координаційний Комітет з осідком в Пасейку, у стейті Нью

Джерзі, оголосив такий комунікат:

„Другі чергові збори Українського Православного Координаційного Комітету відбулися дня 8. червня 1948 р. в Нью-Йорку. В нарадах брали участь Впреп. і Всч. отці: прот. Андрій Іванишин, голова; прот. Михайло Запарнюк, заст. голови; Андрій Кушак, касієр; Володимир Буката, секретар; прот. Іван Гундяк, референт; прот. Лев Весоловський, Григорій Павловський. Відсутній був Впр. о. прот. Григорій Хомицький, що був перешкоджений справами в своїй парафії.

„У дискусії вилонилась одностайність усіх членів Комітету про те, що злука є життєвим питанням дальшого розвитку й праці Української Православної Церкви на американському континенті. Тому Комітет іде наміченим шляхом до єднання обох українських православних дієцезій без огляду на відношення посторонніх чинників. Об'єднання обох дієцезій є внутрішнім питанням православних українців в Злучених Державах.

Сверджено, що абсолютна більшість духовенства й парафій в обох дієцезіях ставиться до цього питання позитивно. Також стверджено, що Собор Американської Української Православної Церкви, яку возглавляє Впреосв. о. Архипископ Іон, доручив консисторії стремити до злуки таким шляхом, який вона визнає за найбільш доцільний. В Українській Православній Церкві, яку возглавляє о. Єпископ Богдан, сам Владика і всі священники, крім одного, підписали заяву про злуку. Що до парафій Української Православної Церкви, то в них відбулися в цій справі спеціальні збори, на яких наріз заявився за злуку, а парафіяльні комітети надіслали схвалені ними та оо. парохами підписані резолюції... „Для дальшого ведення цієї справи Координаційний Комітет постановив виділити з себе окрему комісію, яка про справу злуки буде переговорювати з Впреосв. Екзархатом Вселенського Патріархату... За Український Православний Координаційний Комітет: о. Андрій Іванишин, голова; о. Володимир Буката, секретар“.

КВІТУЧІЙ КІНЕЦЬ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ. — Під час трублення на трубах принадно одягнених трубачів у Вемблі Стадіоні, сер Фредерік Велс, посадник міста Лондону в Англії, стоїть на трибуні й тримає в руках прапор Олімпіади. Прапор останеться в його посіданні аж до наступної Олімпіади, що відбудеться в 1952 р. в Гельсінках, у Фінляндії. Найближчий до нього є І. Сігфрід Едстрем, президент Міжнародного Олімпійського Комітету. На правому боці зпереду стоїть Лорд Борглі, президент організації комітету.

Українські культурні установи в Німеччині загрожені (Докінчення зі стор. 2-гої).

Американський відділ НТШ розпочав збірку гроша на допомогу видавничій справі тої осередної української наукової установи, однак ці жертви напливають надто повільно. Частину своїх видавничих видатків покривало Наукове Товариство ім. Шевченка за жертв українців на терені Німеччини. Тепер тих жертв так як нема і ця наша наукова установа мусіла б свій скупий видавничий план ще більше обмежити. До цього нам, американським українцям, не вільно допустити.

Серед американських українців, як в кожному громадянстві, є люди з різними уподобаннями. Не всі українські цілі промовляють до переконання всіх українських людей. Одного потягає допомога нещасному в нуждареві, сироті, другого потягає допомога політичній ді-

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ДУХОВНА СЕМИНАРІЯ В ГОЛАНДІ

Винніппег, Канада. — За звіт домісленням Української Католицької Служби, Українська Католицька Духовна Семинарія, яка знаходилася в Німеччині й котрої ректором був о. мітрат В. Лаба, перенеслася в місяці квітні до Голандії. Недавно тому відбулося її величаве відкриття. Семинарію утримує Апостольський Унійний Акції. Усіх питомців є 42, професорів 8, разом з настоятелями. Приміщення дістала в монастирі оо. Августинів.

ТАЙНИЙ ЖЕТОВИЙ ЛІТАК УПАВ У МОРЕ, ПІЛОТ ВІРЯТУВАВСЯ

Нью-Йорк. — Карл А. Белінгер, головний пілот Ріпоблик Авейшен Корпорейшен, вискочив парашутом на Атлантійський океан з висоти 12,000 стій, коли новий жетовий громовий літак марки Ф-84, яким пілот вилетів на вправу, з невідомих причин перестав летіти і впав у море. Белінгер плив на поверхні, доки його не побачили з морського клубу в Квог, на Лонг Айленді, і не врятували. Це був перший експериментальний політ громового літака понад море.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“

Прохаємо читачів „Свободи“, що змінюють свою адресу, видовнити оцей бюлетень, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 ц. поштовими значками до адміністрації „Свободи“. 10 ц. треба доконче залучити на покриття вироблення нової металевої плити.

Ім'я й прізвище _____ Ч. від _____
Стара адреса _____
Нова адреса _____

„201 українських Народних Пісень“

Це збірник найкращих наших народних пісень на п'яно з словами. Ціна примірника в звичайній оправі \$2.00. Замовлення посилайте на адресу: „СВОБОДА“ 81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

На допомогу українській культурі

З огляду на незвичайно важке положення Українського Вільного Університету та Українського Наукового Товариства ім. Шевченка в Німеччині, спричинене там валютною реформою, Американський Відділ Наукового Товариства ім. Шевченка в Нью-Йорку, Інк. прохає о ласкаві та нехайні жертви для тих провідних українських установ. Жертви приймається слати на адресу скарбника Наукового Товариства ім. Шевченка о. Льва Чапельського з виразним зазначенням, чи жертва призначена для „Наукового Товариства“ чи для „Українського Університету“

Адреса: Very Rev. Leo Chapelsky, Treasurer of Shevchenko Scientific Society 347 Grier Ave., Elizabeth, 2, New Jersey, USA.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Dr. S. CHERNOFF 223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.) N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697. Острі й довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шкіри. X-Ray. Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо вналіз крові для спрощених дозволів. Офісові години: В будні 10-7 Р. М.

ШАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ... КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ „ЛЕЙРОЛ СЕРВІС“

Comfortably air conditioned Lytwyn & Lytwyn UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS 301 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, N. J. and IRVINGTON, N. J. Essex 5-6555 OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО Заряди ШАДІТЬ дешево з вашого забезпечення. Ми укладемо прекрасні ЦІЛНИ ПОХОРОН за \$150.00 У випадку смутку в родині клієнта:

KAIN MORTUARIES, INC. Найбільший український погребовий зарядчик в Америці S. KANAI KAIN, Pres. 433 STATE STREET PERTH AMBOY, N. J. Phone PE 4-4644

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК 88 ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J. Phone Bigelow 3-6762 225 WEST JERSEY STREET ELIZABETH, N. J. Phone: EL 2-3611

ІВАН БУЛЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК заряджує погребом по \$150 ціна так низька як ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568 Branch Office and Chapel: 707 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 155 St.) Bronx, N. Y. Tel.: MEltrose 5-6577

Місячний Звіт Голов. Секретаря У. Н. С.

(Докінчення зі стор. 3-тої).

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 23. Біньковська Катерина.
В. 31. Кушала Стефан.
В. 38. Бішон Річард.
В. 43. Бабія Олена.
В. 63. Голізна Андрій С., Мисливць Іван П.
В. 78. Машин Марта.
В. 86. Батан Василь мол.
В. 127. Кіназь Ірина, Боровець Михайло.
В. 148. Біленький Юрій.
В. 242. Фечко Іван, Сунко Йосиф А.
В. 274. Свет Христини, Волошак Розалія.
В. 292. Пашков Розалія В.
В. 406. Подвій Михайло мол.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІЯЦІ:

В. 147. Хомик Іван.
В. 204. Цимбалістий Теодор, Скаляцький Богдан.
В. 219. Ландяк Юрій В.
В. 230. Ковчун Анна.
В. 323. Русань Нікола.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком липня 1948 р. було в У. Н. Союзі дітей членів 13,133
В місяці липня 1948 р. прийнято нових 160
В місяці липня 1948 р. прийнято нових 9
В місяці липня 1948 р. прийнято з переступ. класами 3
В місяці липня 1948 р. прийнято з інших клас. обезпеч. 8
Разом 13,313
В місяці липня 1948 р. суспендовано 48
В місяці липня 1948 р. відійшли з переступ. класами 8
В місяці липня 1948 р. відійшли до старших класів у. Н. Союзу 17
В місяці липня 1948 р. відійшли до інших клас. обезпеч. 1
В місяці липня 1948 р. відійшли зо зворотом у готіях 6
В місяці липня 1948 р. відійшли зо зворотом у готіях 6

В місяці липня 1948 р. відійшли на виплачене обезпеч. 80
В місяці липня 1948 р. відійшли на безплатне продовж. 13,263
В місяці липня 1948 р. померли 73

Разом 80
З кінцем місяця липня 1948 р. в У. Н. Союзі було дітей членів 13,263
ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛАСАМИ МОЛОДОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:
В класі 1-ий на \$500 3,487
В класі 2-ий на \$500 976
В класі 3-ий на \$100 2,448
В класі 4-й на \$ 250 158
В класі 4-й на \$ 500 2,153
В класі 4-й на \$1000 757
В класі 5-й на \$250 266
В класі 5-й на \$ 500 2,133
В класі 5-й на \$1000 584
В класі 6-й на \$ 500 198
В класі 6-й на \$1000 73
Разом 13,233

З кінцем місяця липня 1948 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених 49,854

УВАГА,

яку кожний відділений урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати і виконувати до неї застосуватись. Ті повноважні члени та члени молодшого департаменту, що тут проголошені в рекордний звіт за липень 1948 р. суспендованими, можуть бути прийняті новими членами У. Н. Союзу, якщо згодоюється до секретаря своїх відділів і заплатять за час суспенсії задегі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, заповом і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж червня 1948 р. взяли переступні листи й ще досі не оголосилися з ними до інших повноважних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галачин, гол. секретар.

Саме тоді, як капітан Гідзел поспішав коридором до кімнати Неді...

...безупинне вимахування мечем прислужника приневолило Тарзана відступити до кута.

Несподівано пан джунглів, як здавалося, ослаб.

Миттю, зі злобною усмішкою пірат вимірив кінцевий удар проти нього.

ТАРЗАН, ч. 1913. Тарзан у небезпеці.